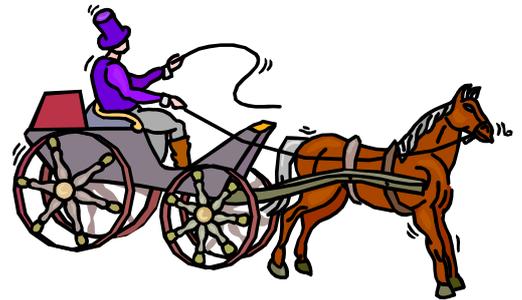

ΚΣΕ – ΚΕΚ ΕΥΡΩΪΔΕΑ ΚΑΡΑΙΤΣΑΣ

Διδακτικό Σενάριο για το Νηπιαγωγείο
Μέσα Συγκοινωνίας και Μεταφοράς
«Ταξίδι ... ταξιδάκι μου...»

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

1. Τίτλος διδακτικού σεναρίου

«Τα μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς» (Προσχολική ηλικία)

1. Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Στο σενάριο μάθησης που παρουσιάζεται αναλυτικά παρακάτω εμπλέκονται πολλά γνωστικά αντικείμενα όπως: Γλώσσα, Ιστορία, Φυσική Αγωγή, Μαθηματικά, Εικαστικά και Μελέτη Περιβάλλοντος.

3. Γνώσεις και πρότερες ιδέες ή αντιλήψεις των μαθητών

Τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας, στα οποία απευθύνεται το παρόν σενάριο έχουν μάθει να συζητούν, να ανταλλάσσουν πληροφορίες να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους, γενικά να επικοινωνούν. Επιπλέον έχουν μάθει να παρατηρούν, να συγκρίνουν, να αναγνωρίζουν, να ταξινομούν και με τη βοήθεια της Νηπιαγωγού να εξάγουν συμπεράσματα και να διατυπώνουν υποθέσεις.

Ακόμα αξίζει να αναφέρουμε ότι πρόκειται για ένα σενάριο μάθησης απόλυτα συμβατό με το αναλυτικό πρόγραμμα το νηπιαγωγείου (ΔΕΠΠΣ 2003) έχοντας ως κεντρικό του άξονα την εξοικείωση των παιδιών με απλές βασικές λειτουργίες του υπολογιστή και την επαφή τους με διάφορες χρήσεις του ως εργαλείου ανακάλυψης δημιουργίας και έκφρασης στο πλαίσιο των καθημερινών τους δραστηριοτήτων.

Επιπρόσθετα όλες οι επιμέρους δραστηριότητες του σεναρίου προάγουν την ολόπλευρη σωματική, νοητική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των νηπίων, σύμφωνα με τις βασικές επιδιώξεις του Αναλυτικού Προγράμματος.

4. Σκοπός και στόχοι

Διδακτικοί στόχοι

Γλώσσα: Προφορική Επικοινωνία

- Να περιγράψουν τις εμπειρίες τους από διάφορα ταξίδια.

Γλώσσα: Γραφή

- Να εντοπίσουν και να γράψουν το κοινό αρχικό γράμμα διαφόρων μέσων συγκοινωνίας.

Γλώσσα: Ανάγνωση

- Να αναγνωρίζουν τις ονομασίες των μέσων μεταφοράς και να εντοπίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους.

Μαθηματικά:

- Να ταξινομούν τα μέσα μεταφοράς ανάλογα με το χώρο που κινούνται.
- Να αναγνωρίζουν τα σχήματα και να δημιουργούν συνθέσεις μέσων μεταφοράς.

Μελέτη Περιβάλλοντος:

- Να εντοπίσουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εξέλιξης, στο πέρασμα των χρόνων, των μέσων συγκοινωνίας και να τα συνδέσουν με τις επιπτώσεις τόσο στη ζωή των ανθρώπων γενικά όσο και στο περιβάλλον ειδικότερα.

Εικαστικά:

- Να κατασκευάσουν με διάφορα άχρηστα υλικά μέσα μεταφοράς.
- Να δημιουργήσουν ένα ομαδικό κολάζ με θέμα τα μέσα μεταφοράς.
- Να ζωγραφίσουν ηλεκτρονικά ή στο χαρτί τα μέσα συγκοινωνίας με τα οποία θα ήθελαν να ταξιδέψουν στο μέλλον

Μουσική:

- Να μάθουν τραγούδια που σχετίζονται με τα μέσα μεταφοράς.

Φυσική Αγωγή:

- Να παίξουν το παιχνίδι «τσαφ-τσουφ το τρένο περνά»

Ιστορία:

- Να γνωρίσουν τα μέσα μεταφοράς άλλων εποχών.

Μαθησιακοί στόχοι

- Συνεργασία σε ομάδες , παρουσίαση συνεργατικών εργασιών και συνεργατική έρευνα.
- Ανάθεση εργασιών (καταμερισμός εργασιών) σε επίπεδο ομάδας στα μέλη της και σε επίπεδο ομάδων της τάξης.
- Δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών.
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων αφήγησης
- Ανάπτυξη του αισθητικού τομέα.

Στόχοι ως προς τη χρήση των νέων τεχνολογιών

- Να αντιληφθούν ότι ο υπολογιστής είναι ένα εργαλείο χρήσιμο στον άνθρωπο και να γνωρίσουν τις δυνατότητες χρήσης του.
- Να κατανοούν και να εφαρμόζουν βασικούς κανόνες χρήσης διαφόρων λογισμικών (π.χ Revelation Natural Art και Kid inspiration).

5. Κατηγορία λογισμικού – συνδυασμός κατηγοριών λογισμικού

Οι δραστηριότητες του σεναρίου θα υλοποιηθούν μέσα στην τάξη και συγκεκριμένα στη γωνιά του υπολογιστή. Τα παιδιά θα δουλεύουν σε ομάδες ενώ τα λογισμικά που θα χρησιμοποιηθούν είναι το natural art και το kid inspiration. Πρόκειται για δύο ανοιχτά λογισμικά που δίνουν τη δυνατότητα στα παιδιά για δημιουργική γραφή και σύνθεση πρωτότυπων ιστοριών και παραγωγή κινούμενων σχεδίων. Αυτά βοηθάνε τα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες σύνθεσης, σύγκρισης, οργάνωσης και να καλλιεργήσουν τη δημιουργικότητα και την έκφρασή τους.

Επιπλέον με τη βοήθεια του διαδικτύου και της μηχανής αναζήτησης Google θα αντλήσουν κυρίως εικόνες για διάφορα είδη μέσων μεταφοράς. Η διαδικασία αναζήτησης εικόνων μέσω του διαδικτύου θα γίνει κάτω από την ενεργητική στήριξη της νηπιαγωγού.

6. Διάρκεια

Η διάρκεια του σεναρίου θα είναι 3 διδακτικά δίωρα, στα πλαίσια της εφαρμογής του αναλυτικού ωρολογίου προγράμματος. Ωστόσο η χρονική αυτή διάρκεια μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με το ενδιαφέρον που θα δείξουν τα νήπια κατά τη συμμετοχή τους στο θέμα.

7. Οργάνωση τάξης & απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Οι δραστηριότητες του σεναρίου θα πρέπει να πραγματοποιηθούν μέσα στην τάξη και στη γωνιά του υπολογιστή. Οι μαθητές θα δουλέψουν σε ομάδες 3 ατόμων.

8. Περιγραφή και αιτιολόγηση του σεναρίου

1^ο διδακτικό δίωρο

Πρώτη δραστηριότητα

Με αφορμή τη μεταφορά των παιδιών με λεωφορείο στο θέατρο για κάποια εκδήλωση δημιουργείται προβληματισμός στα παιδιά γύρω από το θέμα της μετακίνησης.

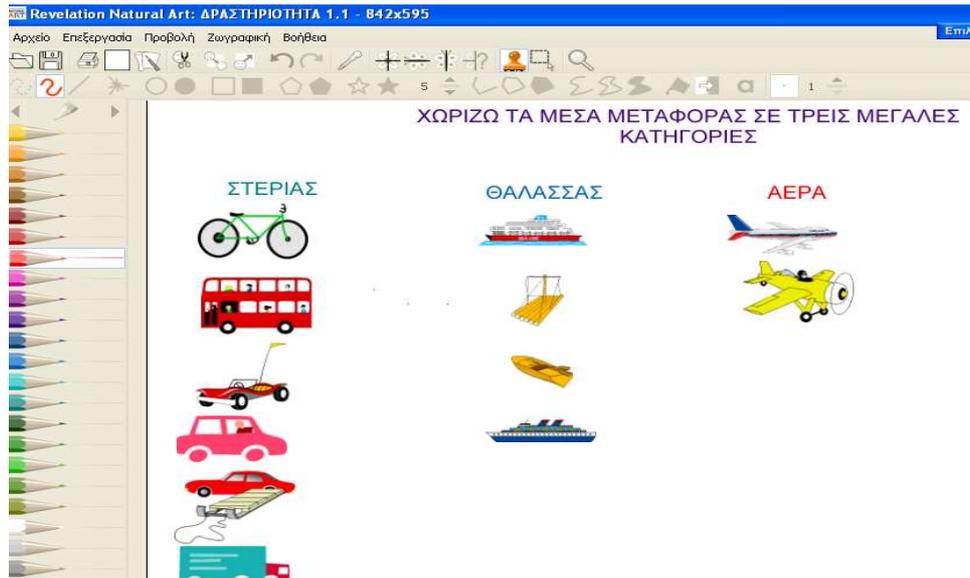
Θα γίνουν ερωτήσεις από μέρους της νηπιαγωγού σχετικά με τα μέσα μεταφοράς. Διαπιστώνεται ότι το θέμα ενδιαφέρει τα παιδιά και αποφασίζουμε να χωριστούμε σε ομάδες. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να φέρει πληροφορίες, εικόνες και υλικό για τα μέσα μεταφοράς της στεριάς, της θάλασσας και του αέρα. Με τη βοήθειά μας ακόμα μπορούν να βρουν εικόνες από το διαδίκτυο με όλων των ειδών τα μέσα μεταφοράς και να τις εκτυπώσουν ή να τις αποθηκεύσουν.

Δεύτερη δραστηριότητα

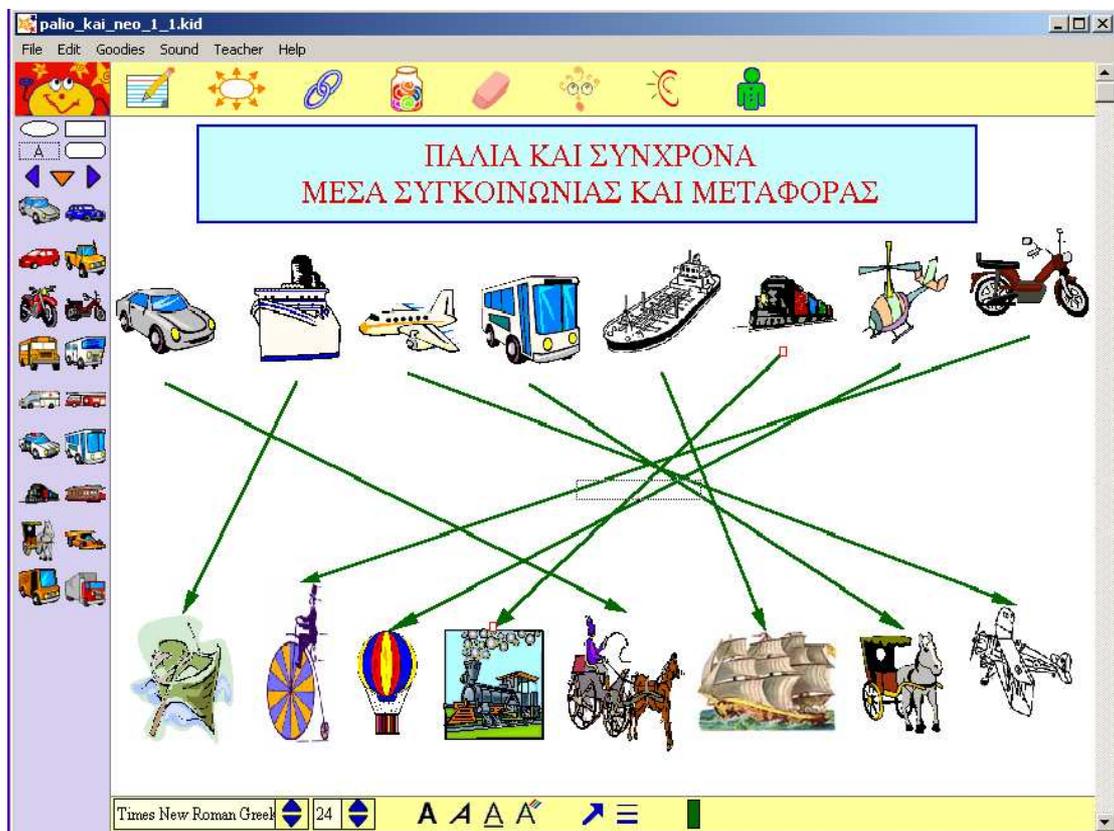
Στη συνέχεια τα παιδιά θα δουλέψουν σε ομάδες με τον υπολογιστή. Χρησιμοποιώντας το λογισμικό Revelation Natural Art δίνουμε στα παιδιά μέσα σε ένα ηλεκτρονικό φύλλο εργασίας τις εικόνες των μέσων μεταφοράς και ζητάμε να τα τοποθετήσουν κάτω από την κατηγορία στην οποία ανήκουν.

Τα παιδιά εργάζονται ομαδικά και μέσα από συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων τόσο μεταξύ τους όσο και με τη νηπιαγωγό ταξινομούν τα μέσα συγκοινωνίας που τους δόθηκαν ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν. Οι κατηγορίες διαχωρισμού των μέσων μεταφοράς έχουν αποφασιστεί από κοινού με τα παιδιά με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είδους της μετακίνησης,

Τρίτη δραστηριότητα

Έπειτα με το λογισμικό Kidspiration δίνουμε στα παιδιά τις εικόνες των μέσων μεταφοράς από τα παλαιότερα χρόνια μέχρι σήμερα και ζητάμε να τα αντιστοιχήσουν με τέτοιο τρόπο ώστε να φαίνεται η εξέλιξη του μέσου με το πέρασμα των χρόνων.

Τα παιδιά ενώνοντας τα σύγχρονα μέσα μεταφοράς με τα παλαιότερα συζητούν για το τι έχει αλλάξει στα ταξίδια των ανθρώπων. Έτσι καταλήγουν σε συμπεράσματα του τύπου: «οι άνθρωποι τώρα ταξιδεύουν με μεγαλύτερη ασφάλεια», «τα ταξίδια γίνονται σε σύντομο χρόνο», «οι άνθρωποι σήμερα ταξιδεύουν ευχάριστα, απολαμβάνοντας τη μουσική ή τον καφέ τους».

Από την άλλη βέβαια επισημάνουν και κάποιες αρνητικές επιπτώσεις αυτών των εξελίξεων όπως: «η πολύ μεγάλη κίνηση στους δρόμους», «η μόλυνση της ατμόσφαιρας από τα καυσαέρια», «η δημιουργία έντονης ηχορύπανσης» ή τέλος «ο κίνδυνος πολλών και σοβαρών ατυχημάτων».

2^ο διδακτικό δίωρο

Πρώτη δραστηριότητα

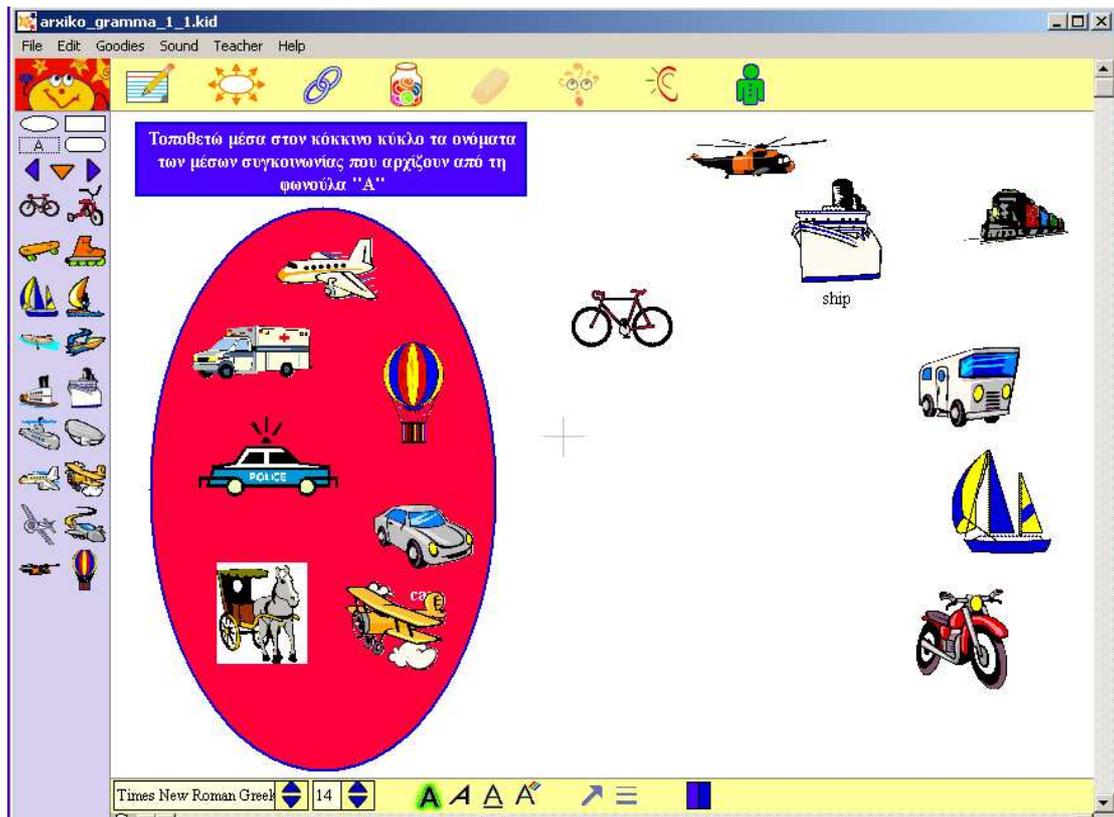
Τα παιδιά με αυτή τη δραστηριότητα εξασκούνται στην απόκτηση φωνολογικής επίγνωσης, τοποθετώντας μέσα στον κόκκινο κύκλο μόνο εκείνα τα μέσα μεταφοράς που το αρχικό τους γράμμα αρχίζει από τη φωνούλα «Π». Μόλις ολοκληρώσουν την εργασία τους, με τη βοήθεια της νηπιαγωγού, πληκτρολογούν το γράμμα «Π» ή το σχεδιάζουν χρησιμοποιώντας το ηλεκτρονικό μολύβι του προγράμματος.

arsiko_gramma_2_1.kid

File Edit Goodies Sound Teacher Help

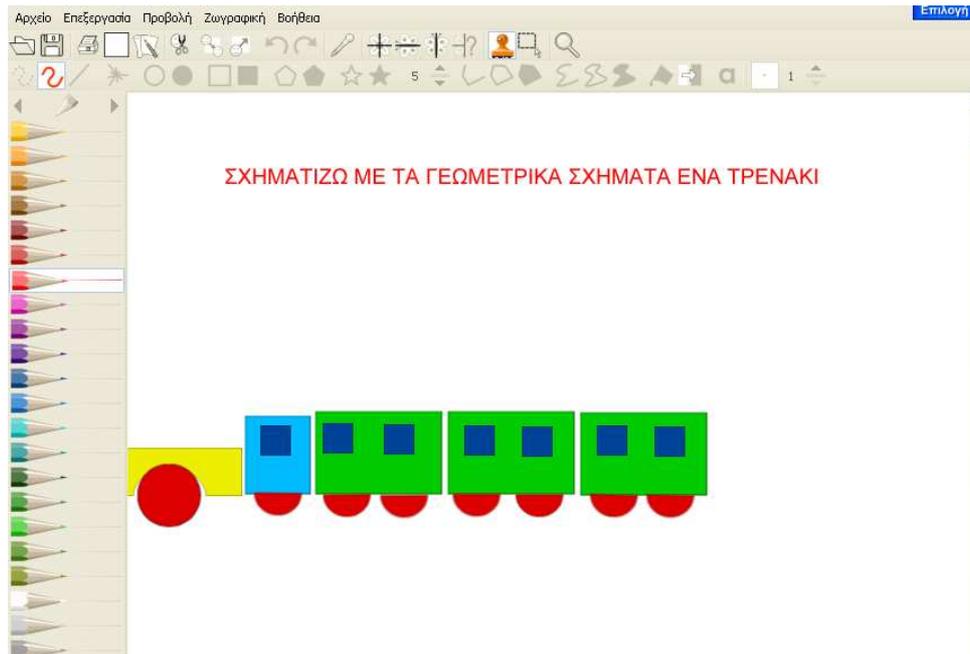
Τοποθετώ μέσα στον κόκκινο κύκλο τα ονόματα των μέσων συγκοινωνίας που αρχίζουν από τη φωνούλα "Π"

Τα παιδιά συνεχίζουν και με τη φωνολογική επίγνωση της φωνούλας «Α». Εκτελούν παρόμοια δραστηριότητα με την παραπάνω, εξασκούνται και πάλι στην γραφή του γράμματος «Α» με τους τρόπους που αναφέραμε παραπάνω, εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές, ως προς τον τρόπο σχεδίασης, των γραμμάτων που έχουν μάθει ως τώρα.

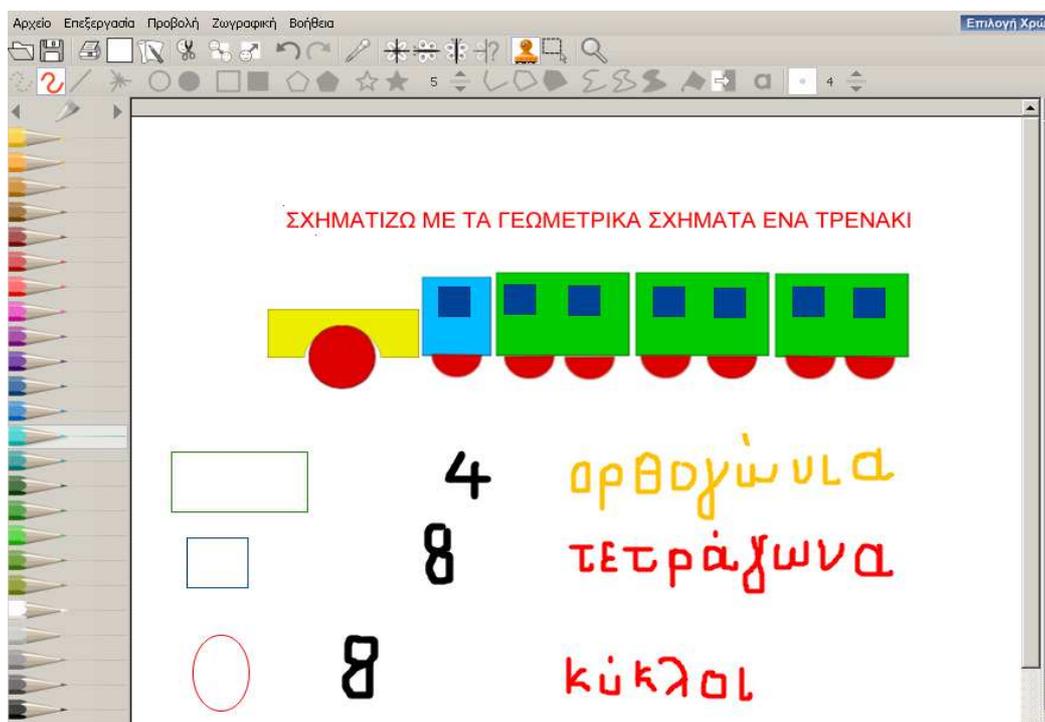

Δεύτερη δραστηριότητα

Χρησιμοποιώντας το Revelation Natural Art δίνουμε στα παιδιά φύλλα εργασίας με διάφορα γεωμετρικά σχήματα και τους ζητάμε αφού πρώτα αναγνωρίσουν τα σχήματα να φτιάξουν ένα τρένακι. Είναι απαραίτητο κατά την ολοκλήρωση της κατασκευής τα παιδιά να χρησιμοποιήσουν όλα τα γεωμετρικά σχήματα που τους δώσαμε. Τα παιδιά κάνουν πολλούς συνδυασμούς και πειραματίζονται με το μέγεθος του τρένου έτσι ώστε να μην μείνει κανένα γεωμετρικό σχήμα ανεκμετάλλευτο.

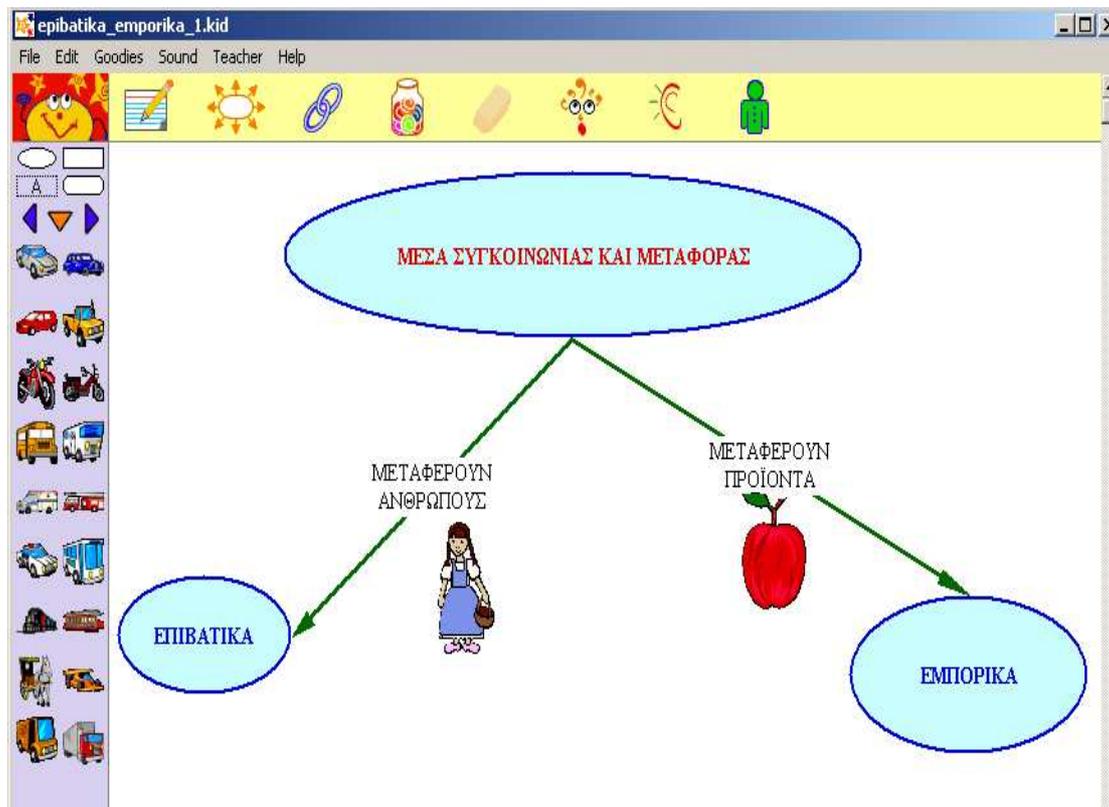
Αφού ολοκληρώσουν την κατασκευή, χρησιμοποιώντας απαραίτητα όλα τα γεωμετρικά σχήματα που τους δώσαμε, καλούνται να μετρήσουν από πόσα τετράγωνα, ορθογώνια και κύκλους αποτελείται το τρενάκι και στη συνέχεια να γράψουν τον αριθμό που αντιστοιχεί σε κάθε είδος γεωμετρικού σχήματος με το ηλεκτρονικό μολύβι. Όλα τα παιδιά της ομάδας εκτελούν την εργασία της ηλεκτρονικής γραφής του αριθμού.

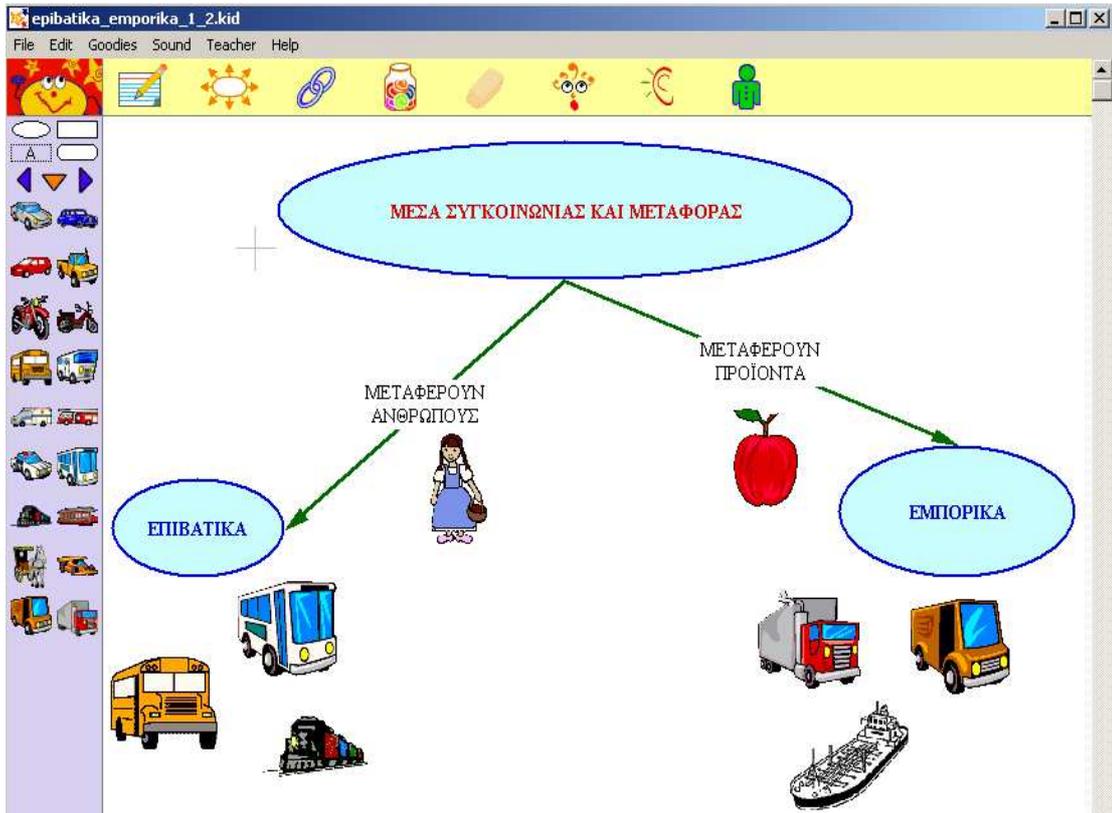
3^ο διδακτικό δίωρο

Πρώτη δραστηριότητα

Τα παιδιά με τη βοήθεια της νηπιαγωγού και με βάση όσα μέχρι τώρα έχουν διαπραγματευτεί για τα μέσα μεταφοράς και συγκοινωνίας προχωρούν σε μια επιπλέον διάκριση των μέσων μεταφοράς με βάση το τι μεταφέρουν. Η νηπιαγωγός κάνει ερωτήσεις στα παιδιά και μέσα από συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων καταλήγουν στη δημιουργία ενός ιστογράμματος, με το λογισμικό kid inspiration, που μιλά για βασικές κατηγορίες τα «επιβατικά» και τα «εμπορικά» μέσα μεταφοράς.

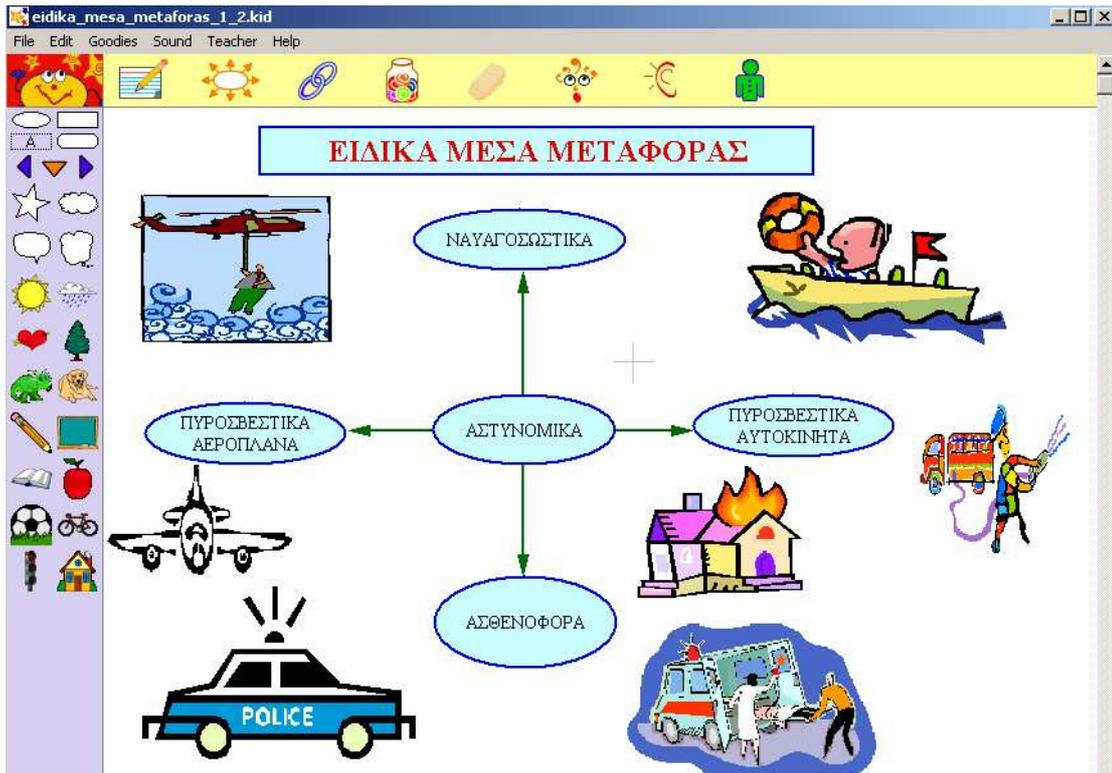
Συνεχίζοντας στο ίδιο φύλλο εργασίας εμπλουτίζουν τις δυο βασικές κατηγορίες του ιστογράμματος με τα μέσα εκείνα που αντιστοιχούν σε κάθε κατηγορία. Αυτά τα μέσα μεταφοράς τα επιλέγουν από τις πλούσιες βιβλιοθήκες έτοιμων εικόνων που διαθέτει ντο λογισμικό. Σε κάθε περίπτωση επισημαίνουν την διαφορά «επιβατικών» και «εμπορικών» μέσων μεταφοράς. Κάνουν λόγο για λεωφορεία, σχολικά λεωφορεία και τρένα που μεταφέρουν ανθρώπους από τη μια μεριά και για φορτηγά, αυτοκίνητα – ψυγεία και εμπορικά πλοία που μεταφέρουν διαφόρων ειδών προϊόντα.

Δεύτερη δραστηριότητα

Επεκτείνοντας ακόμα περισσότερο τις διακρίσεις των μέσων συγκοινωνίας, κάνουν λόγο για μια ειδική κατηγορία μέσων μεταφοράς, μιλώντας για τα όσα προσφέρουν στη ζωή των ανθρώπων και την προστασία του περιβάλλοντος γενικότερα. Κατασκευάζουν και πάλι ένα ιστόγραμμα, με το λογισμικό kid inspiration, που να αναπαριστά τα «ειδικά μέσα μεταφοράς».

Το συγκεκριμένο ιστόγραμμα το εμπλουτίζουν με εικόνες από το διαδίκτυο που με τη βοήθεια της νηπιαγωγού αποθηκεύουν αρχικά στον υπολογιστή και στη συνέχεια εισάγουν στο συγκεκριμένο αρχείο.

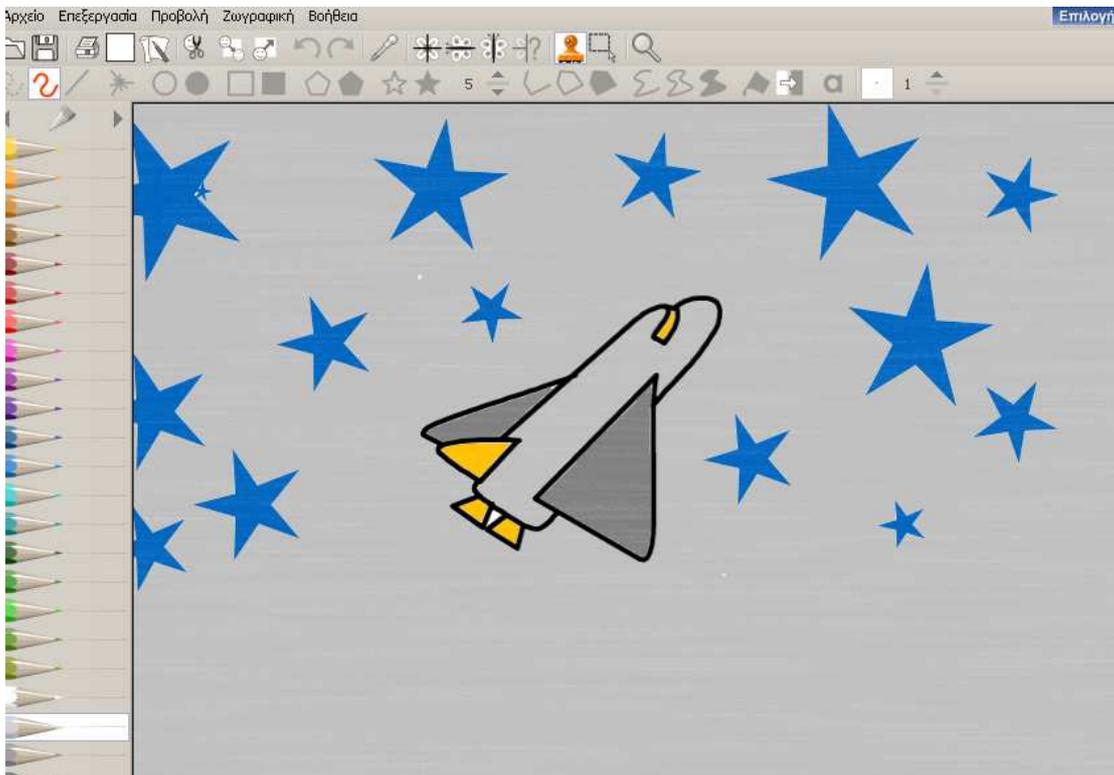
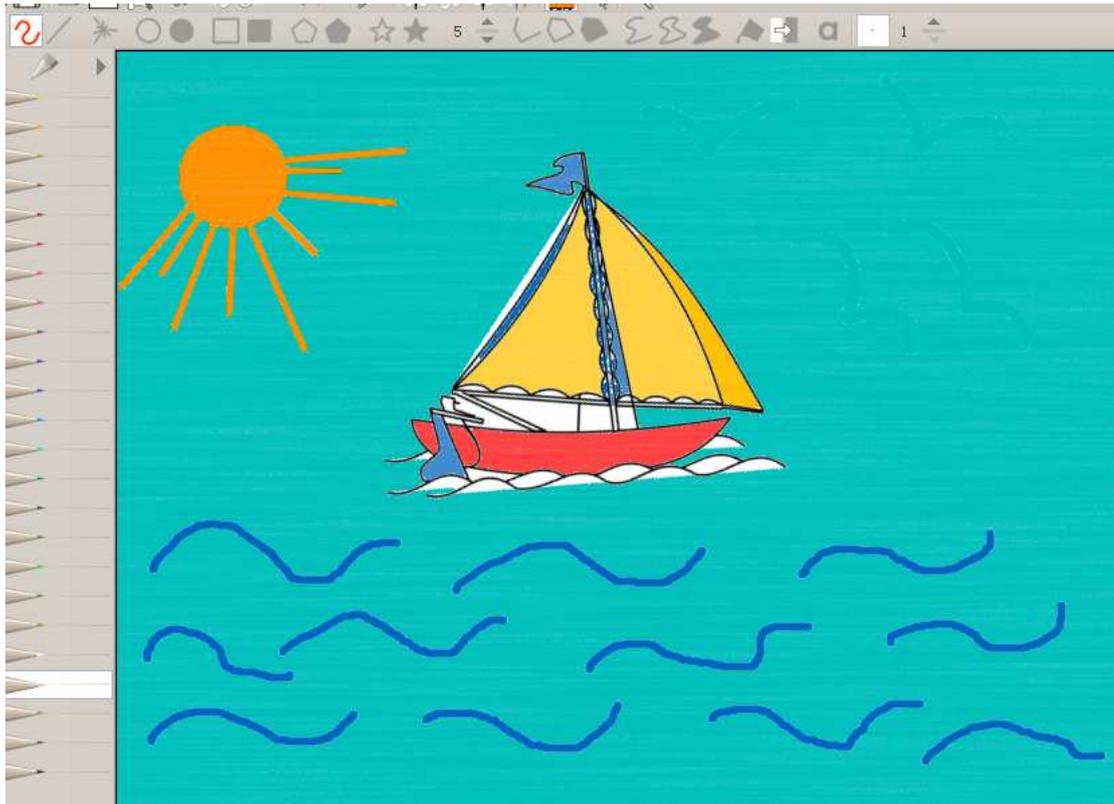

Τέλος τα παραγόμενα φύλλα εργασίας των μαθητών, από τις παραπάνω δραστηριότητες με τις ειδικές κατηγορίες των μέσων μεταφοράς, εκτυπώνονται και τοποθετούνται στο φανελοπίνακα της τάξης ως πηγή αφόρμησης για επιπλέον συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων.

Τρίτη δραστηριότητα

Τα παιδιά, εργαζόμενα κατά ομάδες, ζωγραφίζουν το μέσο μεταφοράς με το οποίο θα ήθελαν να πραγματοποιήσουν ένα μακρινό ταξίδι. Για να το ζωγραφίσουν χρησιμοποιούν το λογισμικό Revelation Natural Art καθώς και την πλούσια εργαλειοθήκη που αυτό διαθέτει. Έχουν τη δυνατότητα ή να σχεδιάσουν ελεύθερα χρησιμοποιώντας μόνο τα πινέλα και την παλέτα των χρωμάτων ή να χρωματίσουν μια έτοιμη εικόνα από αυτές που διαθέτει η πλούσια συλλογή του λογισμικού.

Δίνουν λεπτομέρειες για το ταξίδι των ονείρων τους και τον προορισμό του καθενός και εξηγούν γιατί επιλέγουν το συγκεκριμένο κοινωνιακό μέσο. Εξασκούνται έτσι στην παραγωγή επικοινωνιακού λόγου και στην ανάπτυξη της φαντασίας τους.

9. Φύλλα εργασίας

Ακολουθούν παρακάτω τα έτοιμα φύλλα εργασίας που δόθηκαν στους μαθητές προκειμένου αυτοί να εκτελέσουν τις δραστηριότητες που αναλυτικά παρουσιάσαμε. Ωστόσο θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι στην προσχολική αγωγή δε συνηθίζεται (αποφεύγεται) η χρήση φύλλων εργασίας. Για το λόγο αυτό τα παρακάτω φύλλα εργασίας αποτελούν περισσότερο οδηγίες που θα ήταν καλό να δίνονται προφορικά από τους εκπαιδευτικούς στους μαθητές του νηπιαγωγείου.

1^ο Φύλλο εργασίας

2^ο Φύλλο εργασίας

ΧΩΡΙΖΩ ΤΑ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΤΡΕΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

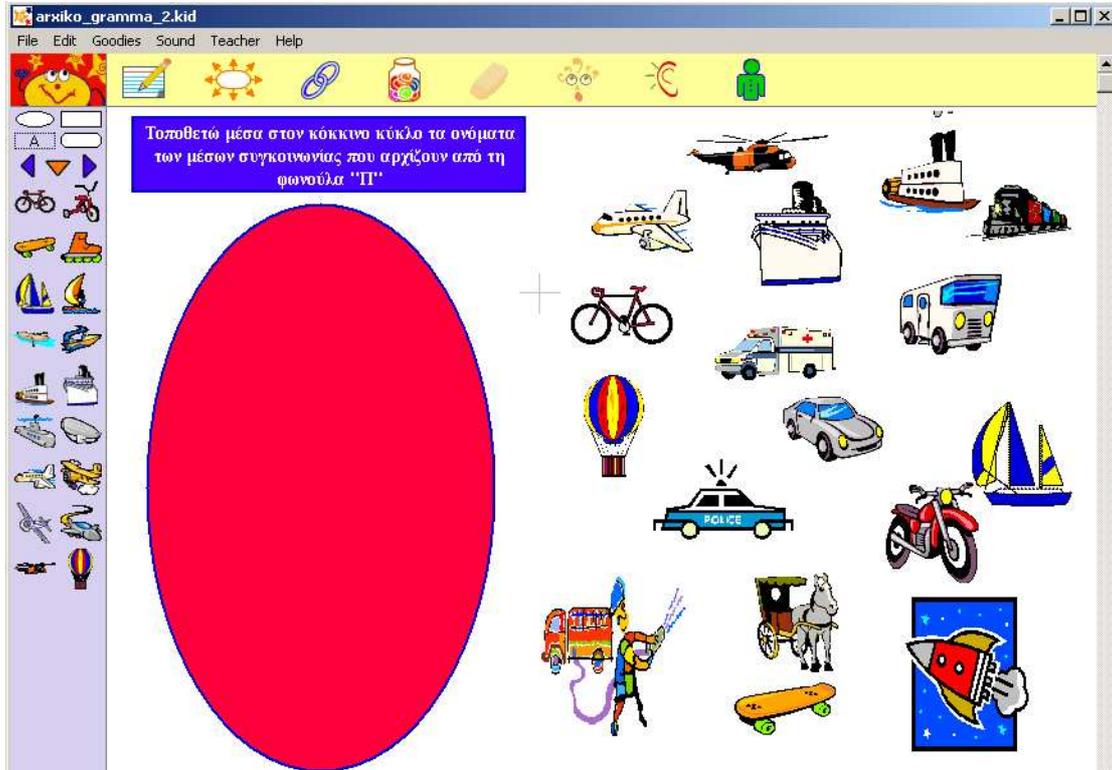
ΣΤΕΡΙΑΣ **ΘΑΛΑΣΣΑΣ** **ΑΕΡΑ**

3^ο Φύλλο εργασίας

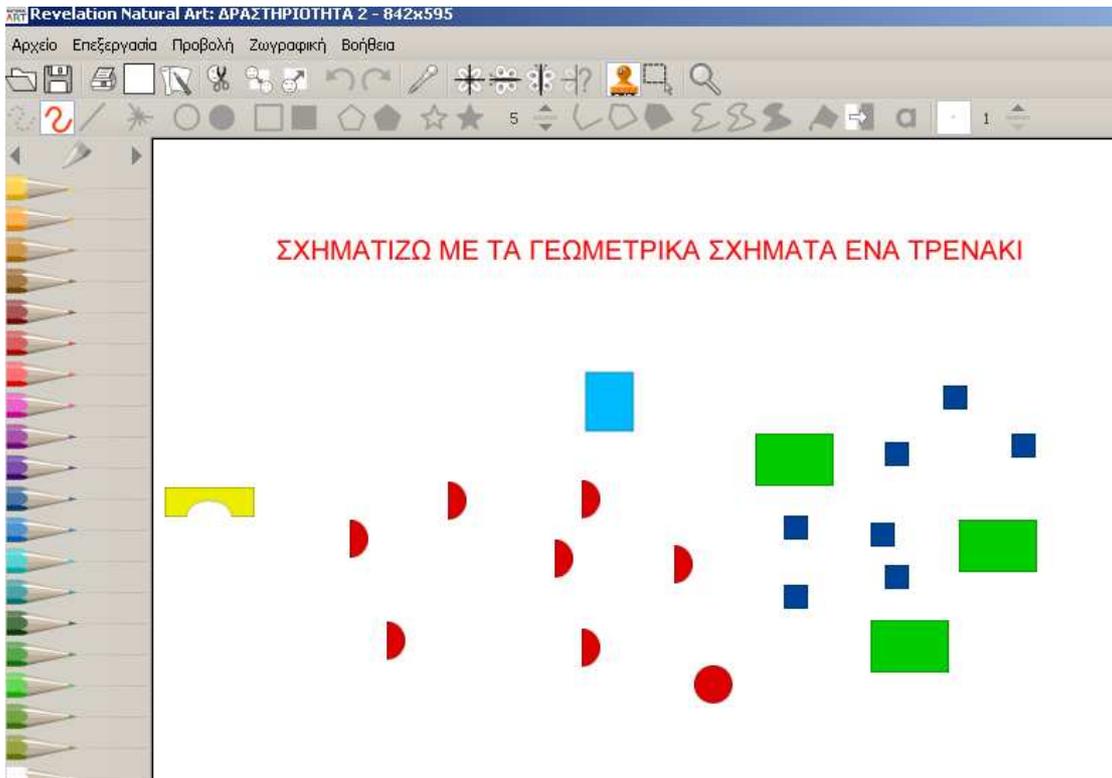
arkiko_gramma_2.kid
File Edit Goodies Sound Teacher Help

Τοποθετώ μέσα στον κόκκινο κύκλο τα ονόματα των μέσων συγκοινωνίας που αρχίζουν από τη φωνούλα "Π"

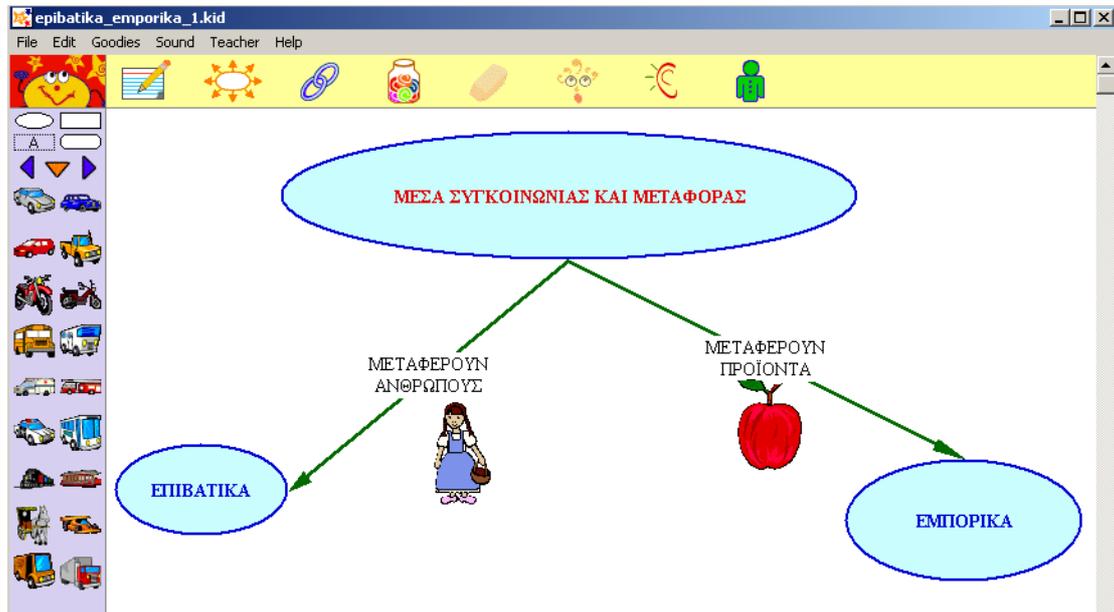
4^ο Φύλλο εργασίας

5^ο Φύλλο εργασίας

6^ο Φύλλο εργασίας

7^ο Φύλλο εργασίας

10. Πρόσθετες πληροφορίες

Το διδακτικό σενάριο που περιγράψαμε με τα συγκεκριμένα λογισμικά καθοδηγεί τους μαθητές στην πορεία για ανακάλυψη της γνώσης και δίνει την δυνατότητα στη νηπιαγωγό να βγάλει συμπεράσματα για την κατάκτηση νέων εννοιών και γνώσεων από τους μαθητές. Άλλωστε θα πρέπει σε αυτό το σημείο να τονίσουμε ότι οι δραστηριότητες με τη χρήση του υπολογιστή είναι πιο ελκυστικές και κεντρίζουν το ενδιαφέρον των μαθητών.

Στον άξονα της αξιολόγησης του διδακτικού σεναρίου θα μπορούσαμε να δώσουμε εκτυπωμένα τα παραγόμενα φύλλα των δραστηριοτήτων και να ζητήσουμε από τα παιδιά να μας επισημάνουν τα κριτήρια επιλογής τους για τις τυχόν ταξινομήσεις ή ομαδοποιήσεις που τους ζητήθηκαν να υλοποιήσουν.

Επιπρόσθετα το προτεινόμενο σενάριο μπορεί να επεκταθεί και να βελτιωθεί όταν η Νηπιαγωγός μέσα από την εφαρμογή του εντοπίσει τις ενδεχόμενες ατέλειες και αδυναμίες του και το προσαρμόσει στις ανάγκες της τάξης και των μαθητών της.